

บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
รายงาน และ งบการเงินรวม
31 ธันวาคม 2560

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบซึ่งอาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ตามที่กล่าวในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 22.3 บริษัทฯ ไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญา ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงาน ได้ทันตามกำหนดเวลาในสัญญาเนื่องจากได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตแท็บเล็ต ซึ่งตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายดังกล่าวหากบริษัทฯ ไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ตามกำหนดเวลา บริษัทฯ จะต้องชำระค่าปรับเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบ โดยในระหว่างปี 2557 คู่สัญญาทั้งสองของบริษัทฯ ได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังบริษัทฯ และให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับเป็นจำนวนเงินรวม 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตามบริษัทฯ ได้มีหนังสือโต้แย้งการคิดค่าปรับดังกล่าว ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ได้กล่าวถึงสาเหตุของการส่งมอบล่าช้าว่าเป็นเหตุสุดวิสัยและไม่ได้เป็นเหตุแห่งการผิดสัญญา ต่อมาหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองแห่งได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาท และ 190 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการทำสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตระหว่างบริษัทฯ กับบริษัทคู่สัญญาในประเทศแห่งหนึ่ง บริษัทฯ ได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของบริษัทคู่สัญญาดังกล่าว

เป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งบริษัทมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยความเสียหายต่างๆที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา บริษัทฯได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงิน บริษัทฯจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีและคาดว่าค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจะไม่เกินจำนวนดังกล่าว ซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตจำนวนดังกล่าวได้ ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมของบริษัทฯและบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 จึงมีเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าวเนื่องจากถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์ และในปีปัจจุบัน สถานการณ์ดังกล่าวยังไม่มีความคืบหน้า ยกเว้น เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้บริษัทฯชำระค่าปรับคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาท โดยศาลปกครองกลางพิพากษาให้บริษัทฯชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 3 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทฯมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษา ซึ่งเมื่อบริษัทฯได้รับคำพิพากษาอย่างเป็นทางการจากศาลปกครองกลางแล้ว ฝ่ายกฎหมายของบริษัทฯจะพิจารณาในรายละเอียดของคำพิพากษาดังกล่าวเพื่อดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อไป ดังนั้นผลที่สุดของคดีที่ฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุด ยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯยังคงเชื่อว่าบริษัทฯจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองเพิ่มเติมสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี ส่งผลให้ข้าพเจ้ายังคงไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้ได้หลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวนเงิน 107 ล้านบาท (2559: 151 ล้านบาท) และงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการจำนวนเงิน 77 ล้านบาท (2559: 113 ล้านบาท) ด้วยเหตุผลเดียวกัน ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าจำเป็นต้องปรับปรุงมูลค่าสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 หรือไม่ เพียงใด ซึ่งหากจำเป็นต้องปรับปรุงรายการดังกล่าวข้างต้นอาจจะมีผลกระทบต่องบการเงินงวดก่อนที่นำมาแสดงเปรียบเทียบและงวดปัจจุบันได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้ถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 22.4 เกี่ยวกับข้อพิพาทระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง ซึ่งศาลแพ่งได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความแล้วตามคำร้องของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีนี้แต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติตามของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข เรื่องสำคัญในการตรวจสอบหรือวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

มูลค่าที่จะได้รับคืนของลูกหนี้การค้าจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 7 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่งเป็นจำนวน 725 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 58 ของสินทรัพย์รวมและเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน 725 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 56 ของสินทรัพย์รวม ซึ่งคงค้างเป็นระยะเวลานาน เนื่องจากยอดหนี้ค้างชำระจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าวเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญอย่างมากต่องบการเงินโดยรวมและส่วนใหญ่มคงค้างเกินกว่าหนึ่งปี ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญต่อมูลค่าที่จะได้รับคืนของลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกันรายดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้ประเมินวิธีการและทำความเข้าใจเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ และได้ประเมินข้อมูลหลัก ข้อสมมติและวิธีการที่ฝ่ายบริหารใช้ในการพิจารณาค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้โดยการประเมินแนวโน้มการเก็บเงินจากลูกหนี้จากประสบการณ์ในอดีต และวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินปัจจุบัน ข้อมูลสภาพเศรษฐกิจ และธุรกิจของลูกหนี้และกลุ่มบริษัท รวมถึงการวิเคราะห์รายการรับชำระหนี้จากลูกหนี้ภายหลังวันที่ในงบการเงิน

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

ตามที่กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข วรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่สำคัญและตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 22.3 ข้อ 22.4 และข้อ 22.5

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องกับกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน คู่ค้า และพนักงานที่บริษัทฯเลิกจ้าง โดยการพิจารณาคดีดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ ทำให้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาข้อกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องและข้อพิพาทเพื่อใช้ในการประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องดังกล่าว ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงเมื่อการพิจารณาคดีและข้อพิพาทดังกล่าวสิ้นสุด อาจแตกต่างไปจากที่ฝ่ายบริหาร ได้มีการประมาณการไว้ จึงทำให้มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับรู้ประมาณการหนี้สินหรือการเปิดเผยข้อมูลหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้สอบถามฝ่ายบริหารและแผนกกฎหมายของบริษัทฯและบริษัทย่อยเกี่ยวกับกระบวนการในการรวบรวม ติดตามและประเมินผลข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องที่เกิดขึ้นและคงค้าง ณ วันที่ในงบการเงิน รวมถึงสอบทานรายการค่าใช้จ่ายค่าที่ปรึกษากฎหมายเพื่อสอบทานความครบถ้วนสมบูรณ์ของรายการคดีความต่างๆ ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยแจ้งให้ทราบ และสอบถามถึงรายละเอียด ความคืบหน้าของคดีฟ้องร้อง และวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการหนี้สินจากคดีฟ้องร้องและประเมินดุลยพินิจที่ฝ่ายบริหารใช้ในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทดังกล่าวโดยการ

- ก) สอบทานเงื่อนไขและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในสัญญา รวมถึงคำฟ้องและคำคัดค้านต่างๆทั้งของบริษัทฯและบริษัทย่อยและคู่กรณีที่ได้นำเสนอต่อศาลเพื่อทำความเข้าใจในเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น
- ข) สอบทานเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ประกอบการพิจารณาของผู้บริหารในการใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญภายนอก รวมถึงส่งหนังสือสอบถามไปยังที่ปรึกษากฎหมายภายนอกที่บริษัทฯและบริษัทย่อยใช้เพื่อให้รายงานรายละเอียด สถานะและความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับบริษัทฯและบริษัทย่อยเป็นลายลักษณ์อักษร โดยข้าพเจ้าได้ประเมิน ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรมของที่ปรึกษากฎหมายตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องรวมถึงพิจารณาถึงหลักกฎหมายและข้อกำหนด และคดีความตัวอย่างที่เคยมีการตัดสินแล้วในอดีตที่ที่ปรึกษากฎหมายภายนอกใช้ในการอ้างอิงว่ามีความสอดคล้องกับคดีความและข้อพิพาททางการค้าของบริษัทฯและบริษัทย่อย
- ค) สอบทานข้อมูล ความคืบหน้า และความเห็นต่อข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องที่ดำเนินการ โดยที่ปรึกษากฎหมายภายในของบริษัทฯและบริษัทย่อย
- ง) สอบทานการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องทางการค้าในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงผลข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปรูปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้า

ขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการ หรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบ ตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบ การควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง กับการความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดใน การตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่อง เหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะ การกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

ชรัส สันตือศวรรารณ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4523

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 26 กุมภาพันธ์ 2561

บริษัท จัดมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	96,640,828	322,516,287	76,884,556	314,286,621
เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร	20,816,202	100,808,370	20,691,514	100,678,745
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7 729,923,305	791,824,165	728,327,000	788,244,715
มูลค่างานที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ				
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6 150,353	18,972	1,191,700	574,000
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	8,265,898	11,112,304	5,459,822	5,466,884
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6 340,000,000	-	340,000,000	-
ส่วนของเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย				
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	6 -	-	16,000,000	16,000,000
สินค้าคงเหลือ	8 3,162,762	8,189,366	3,034,536	8,044,296
ลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้	9 -	-	-	-
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า	445,315	1,229,567	299,280	61,784
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6,047,677	10,709,915	3,215,978	4,762,787
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,205,452,340	1,246,408,946	1,195,104,386	1,238,119,832
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	25,632,235	30,408,762	23,008,513	27,848,657
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย	6 -	-	85,000,000	101,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	10 -	-	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	11 7,765,624	9,540,592	723,614	1,871,054
เงินมัดจำ	1,214,609	1,846,531	1,016,320	1,014,340
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	34,612,468	41,795,885	109,748,447	131,734,051
รวมสินทรัพย์	1,240,064,808	1,288,204,831	1,304,852,833	1,369,853,883

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัดมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	12	107,148,669	151,305,447	76,749,844
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย		138,331,714	157,640,876	4,886,319
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		1,683,138	-	-
เงินรับล่วงหน้าค่าสินค้าและบริการ	6	3,272,848	2,894,260	575,210
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		27,585,549	28,350,915	18,095,877
รวมหนี้สินหมุนเวียน		278,021,918	340,191,498	100,307,250
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	13	11,281,745	10,483,343	11,281,745
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		11,281,745	10,483,343	11,281,745
รวมหนี้สิน		289,303,663	350,674,841	111,588,995
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 706,457,300 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		706,457,300	706,457,300	706,457,300
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 706,457,300 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		706,457,300	706,457,300	706,457,300
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		420,269,078	420,269,078	420,269,078
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - ดำรงตามกฎหมาย	14	70,645,730	70,645,730	70,645,730
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุน)		(247,817,787)	(260,337,719)	(4,108,270)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	2.2	8,157,637	8,157,637	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		957,711,958	945,192,026	1,193,263,838
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
ของบริษัทย่อย		(6,950,813)	(7,662,036)	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		950,761,145	937,529,990	1,213,423,442
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,240,064,808	1,288,204,831	1,304,852,833
		-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กำไรขาดทุน:				
รายได้				
รายได้จากการขายและการบริการ	77,703,887	125,213,436	22,109,828	67,194,886
ดอกเบี้ยรับ	8,274,077	5,288,225	10,069,111	6,839,863
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	2,459,395	966,040	-	756,441
รายได้อื่น	11,079,044	10,591,736	4,072,576	1,534,636
รวมรายได้	99,516,403	142,059,437	36,251,515	76,325,826
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนขายและบริการ	37,501,812	47,303,014	14,366,933	20,468,783
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ	-	1,532,655	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	45,563,245	60,780,049	41,839,763	47,908,634
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	172,323	-
หนี้สูญ	-	1,725,000	-	-
หนี้สงสัยจะสูญ	7, 9	32,100	80,026,908	32,100
รวมค่าใช้จ่าย	83,097,157	191,367,626	56,411,119	131,289,977
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	16,419,246	(49,308,189)	(20,159,604)	(54,964,151)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	-	(8,502,393)	-	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	16,419,246	(57,810,582)	(20,159,604)	(54,964,151)
ภาษีเงินได้	17	(3,188,091)	-	-
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	13,231,155	(57,810,582)	(20,159,604)	(54,964,151)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	13,231,155	(57,810,582)	(20,159,604)	(54,964,151)
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	12,519,932	(57,441,539)	(20,159,604)	(54,964,151)
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	711,223	(369,043)	-	-
	13,231,155	(57,810,582)		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	12,519,932	(57,441,539)	(20,159,604)	(54,964,151)
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	711,223	(369,043)	-	-
	13,231,155	(57,810,582)		
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	18			
กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	0.02	(0.08)	(0.03)	(0.08)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม								
	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ								
	ส่วนต่างระหว่างราคา				องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น			ส่วนของผู้มี	รวม
	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไรสะสม		ส่วนต่างราคา ซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย ที่อยู่ภายใต้การควบคุม เดียวกันกับมูลค่า สุทธิตามบัญชีของ บริษัทย่อย	รวม	รวม		
จัดสรรแล้ว			ยังไม่ได้จัดสรร	ของส่วนของผู้ถือหุ้น				ของบริษัทฯ	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	706,457,300	420,269,078	65,185,714	(126,794,464)	8,157,637	8,157,637	1,073,275,265	(7,292,993)	1,065,982,272
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(57,441,539)	-	-	(57,441,539)	(369,043)	(57,810,582)
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 21)	-	-	-	(70,641,700)	-	-	(70,641,700)	-	(70,641,700)
โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร เป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	5,460,016	(5,460,016)	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	706,457,300	420,269,078	70,645,730	(260,337,719)	8,157,637	8,157,637	945,192,026	(7,662,036)	937,529,990
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	706,457,300	420,269,078	70,645,730	(260,337,719)	8,157,637	8,157,637	945,192,026	(7,662,036)	937,529,990
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	12,519,932	-	-	12,519,932	711,223	13,231,155
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	706,457,300	420,269,078	70,645,730	(247,817,787)	8,157,637	8,157,637	957,711,958	(6,950,813)	950,761,145

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไรสะสม		
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	706,457,300	420,269,078	65,185,714	147,117,201	1,339,029,293
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(54,964,151)	(54,964,151)
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 21)	-	-	-	(70,641,700)	(70,641,700)
โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร เป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	5,460,016	(5,460,016)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	706,457,300	420,269,078	70,645,730	16,051,334	1,213,423,442
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	706,457,300	420,269,078	70,645,730	16,051,334	1,213,423,442
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(20,159,604)	(20,159,604)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	706,457,300	420,269,078	70,645,730	(4,108,270)	1,193,263,838

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษี	16,419,246	(57,810,582)	(20,159,604)	(54,964,151)
รายการปรับกระทบยอดกำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเป็น				
เงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคา	5,502,698	13,600,384	1,228,764	9,054,145
หนี้สูญ	-	1,725,000	-	-
หนี้สงสัยจะสูญ	32,100	80,026,908	32,100	62,912,560
การปรับลดสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	2,158,109	-	2,158,109	-
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	(52,547)	(24,934)	(50,982)	(24,216)
สำรองค่าเสียหายจากคดีความ	1,130,233	-	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน (โอนกลับ)	798,402	(706,540)	798,402	763,746
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(2,513,897)	(198,865)	117,820	10,735
ดอกเบี้ยรับ	(8,274,077)	(5,288,225)	(10,069,111)	(6,839,863)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	-	8,502,393	-	-
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน				
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	15,200,267	39,825,539	(25,944,502)	10,912,956
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	60,045,680	(40,832,364)	58,046,909	(43,262,830)
มูลค่างานที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,715,025	4,498,181	(610,638)	5,685,634
สินค้าคงเหลือ	2,869,357	2,332,750	2,852,513	2,364,734
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า	784,252	(791,387)	(237,496)	29,316
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,970,709	493,998	2,457,482	483,300
สินทรัพย์อื่น	631,922	166,943	(1,980)	57,560
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(45,104,008)	(80,395,709)	(36,172,627)	(74,979,614)
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย	(16,677,446)	(5,617,458)	(7,414,969)	(2,210,567)
เงินรับล่วงหน้าค่าสินค้าและบริการ	378,588	1,266,860	(330,397)	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(765,366)	2,512,796	(1,538,852)	2,796,152
เงินสดจาก (ใช้ไป) ในกิจกรรมดำเนินงาน	23,048,980	(76,539,851)	(8,894,557)	(98,123,359)
จ่ายดอกเบี้ย	-	(8,233,159)	-	-
จ่ายภาษีเงินได้	(3,613,650)	(1,945,626)	(2,106,371)	(684,233)
รับคืนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	3,800,226	9,395,647	1,195,698	9,395,647
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไป) ในกิจกรรมดำเนินงาน	23,235,556	(77,322,989)	(9,805,230)	(89,411,945)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
ดอกเบี้ยรับ	9,796,334	5,643,592	11,606,994	6,391,201
เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคารลดลง	79,992,168	425,055,391	79,987,231	425,030,185
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกันลดลง	4,776,527	657,937	4,840,144	595,145
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น	(340,000,000)	-	(340,000,000)	(11,000,000)
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	-	-	-	(117,000,000)
เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย	-	-	16,000,000	-
ซื้ออุปกรณ์	(3,764,124)	(1,379,426)	(117,694)	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	88,080	45,598	86,490	44,860
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(249,111,015)	430,023,092	(227,596,835)	304,061,391
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	-	(138,770,955)	-	-
เงินปันผลจ่าย	-	(70,641,700)	-	(70,641,700)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	-	(209,412,655)	-	(70,641,700)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(225,875,459)	143,287,448	(237,402,065)	144,007,746
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	322,516,287	179,228,839	314,286,621	170,278,875
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	96,640,828	322,516,287	76,884,556	314,286,621
	-	-	-	-
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม				
รายการที่มีใช้เงินสด				
โอนอุปกรณ์เป็นสินค้าคงเหลือ	862	-	862	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

1. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย โดยมีบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทยเป็นบริษัทใหญ่ ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการรับออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม ธุรกิจให้บริการโทรคมนาคม และธุรกิจอื่นๆ ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 200 หมู่ที่ 4 ชั้น 9 จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล ทาวเวอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯ และบริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด (“บริษัทย่อย”) ซึ่งเป็นบริษัทจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และดำเนินธุรกิจออกแบบและจัดทำระบบคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งพัฒนาซอฟต์แวร์ จำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และให้บริการคลาวด์ คอมพิวติ้ง บริษัทฯถือหุ้นในบริษัทย่อยคิดเป็นอัตราร้อยละ 97.87 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทย่อย

ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ

- จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญ ได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมคือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

ในปี 2548 บริษัทฯซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยในราคาต่ำกว่ามูลค่าสินทรัพย์สุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนประมาณ 8 ล้านบาท บริษัทฯได้บันทึกผลต่างดังกล่าวไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวมภายใต้รายการ “องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น”

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

รายได้จากการออกแบบและติดตั้งระบบสื่อสารโทรคมนาคม และระบบคอมพิวเตอร์พร้อมการจัดการอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องรับรู้โดยพิจารณาถึงขั้นความสำเร็จของงานจากการประเมินของวิศวกรหรือผู้ควบคุมโครงการ

รายได้ค่าบริการบำรุงรักษารับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุน โดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุน (โดยวิธีต้นทุนเฉพาะเจาะจง) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

4.5 เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทย่อยที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า

บริษัทฯ ใช้วิธีถ่วงถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	-	20	ปี
เครื่องโทรศัพท์สาธารณะและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	-	3 - 5	ปี
สิ่งปรับปรุงอาคารและสินทรัพย์เช่า	-	5	ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง และอุปกรณ์สำนักงาน	-	3 - 10	ปี
ยานพาหนะ	-	5	ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.7 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ และบริษัทย่อย หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ และบริษัทย่อย หรือถูกบริษัทฯ และบริษัทย่อยควบคุมไม่ว่าจะเป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ และบริษัทย่อย

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ และบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

4.8 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

4.9 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และเงินลงทุน หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.10 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาวะผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.11 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาวะผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาวะผูกพันนั้น และบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาวะผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.12 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.13 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯและบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรม โดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องและประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

6. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายละเอียดความสัมพันธ์ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกับบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ และบริษัทย่อยหรือถูกควบคุม โดยบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่ว่าจะเป็น โดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทใหญ่	เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัทฯ
บริษัทย่อย	บริษัทย่อยที่บริษัทฯ มีอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆของบริษัทย่อย
กลุ่มจัดสิน	มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)				นโยบายการกำหนดราคา
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2560	2559	2560	2559	
รายการธุรกิจกับบริษัทใหญ่					
ขายสินค้าและให้บริการ	3,112	1,502	-	-	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ดอกเบี๋ยรับ	3,166	-	3,166	-	อัตราดอกเบี๋ยเงินฝากประจำ ถัวเฉลี่ย 12 เดือนของ ธนาคารใหญ่ 3 ราย บวกเพิ่มร้อยละ 0.60 และ อัตราดอกเบี๋ยร้อยละ 2.08
ค่าเช่าสำนักงานและค่าบริการจ่าย	3,246	4,827	3,148	3,049	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าใช้จ่ายอื่น	20	19	14	13	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น

					(หน่วย: พันบาท)
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2560	2559	2560	2559	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย					
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
ขายสินค้าและบริการ	-	-	9,835	574	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ดอกเบี้ยรับ	-	-	1,839	1,604	อัตราอ้างอิงกับดอกเบี้ยเงินฝากประจำบวกเพิ่มร้อยละ 0.50
ค่าบริหารจัดการรับ	-	-	2,280	380	ราคาตามสัญญา
ต้นทุนขายและบริการ	-	-	89	89	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
ขายสินค้าและให้บริการ	46,136	83,998	2,318	48,533	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
รายได้อื่น	130	-	130	-	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ต้นทุนขายและบริการ	4,792	4,187	2,973	4,187	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าเช่าสำนักงานและค่าบริการจ่าย	252	252	252	252	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าใช้จ่ายอื่น	3,290	5,606	1,832	2,056	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้

					(หน่วย: พันบาท)
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2560	2559	2560	2559	
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)					
บริษัทใหญ่		128	113	-	-
บริษัทย่อย		-	-	221	-
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
กลุ่มจัดมิน		725,359	778,981	724,819	775,994
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน		725,487	779,094	725,040	775,994

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)				
บริษัทใหญ่	116	-	116	-
บริษัทย่อย	-	-	3,480	3,495
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มจัดมิน	139	-	139	-
รวม	255	-	3,735	3,495
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(3,480)	(3,480)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	255	-	255	15
มูลค่างานที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระจาก				
   กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	1,192	574
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มจัดมิน	150	19	-	-
รวมมูลค่างานที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ				
จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	150	19	1,192	574
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทใหญ่	340,000	-	340,000	-
บริษัทย่อย	-	-	80,347	80,347
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
รวม	340,000	-	420,347	80,347
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(80,347)	(80,347)
รวมเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน -	340,000	-	340,000	-
   สุทธิ	340,000	-	340,000	-

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - บริษัทย่อย				
บริษัทย่อย	-	-	101,000	117,000
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	(16,000)	(16,000)
รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย - สุทธิจาก				
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	85,000	101,000
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 12)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มจัสมิน	694	421	3	3
รวมเจ้าหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	694	421	3	3
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 12)				
บริษัทใหญ่				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	20,099	22,523	-	-
กลุ่มจัสมิน	6,928	8,273	129	81
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	27,027	30,796	129	81
เงินรับล่วงหน้าจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทใหญ่				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	52	22	-	-
กลุ่มจัสมิน	1,986	1,117	202	-
รวมเงินรับล่วงหน้าจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	2,038	1,139	202	-

เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี เงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันมีการเคลื่อนไหวดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทใหญ่	-	340,000

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทใหญ่ในรูปของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นเป็นจำนวน 340 ล้านบาท คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 2.08 ต่อปี โดยมีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกไตรมาส ระยะเวลาการกู้ยืมเงิน 6 เดือน และสามารถต่ออายุได้อีก 6 เดือน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่		ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2559	ลดลง ระหว่างปี	31 ธันวาคม 2560
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	80,437	-	80,437
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อย	117,000	(16,000)	101,000

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อยคิดดอกเบี้ยโดยอ้างอิงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน บวกร้อยละ 0.5 ต่อปี และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทย่อยคิดดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ของธนาคารพาณิชย์ บวกร้อยละ 0.5 ต่อปี โดยมีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน และชำระเงินต้นทุกสิ้นไตรมาส โดยระหว่างปี 2560 - 2563 ไตรมาสละ 4 ล้านบาท และระหว่างปี 2564 - 2566 ไตรมาสละ 4.125 ล้านบาท และปี 2567 ไตรมาสละ 3.25 ล้านบาท

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ผลประโยชน์ระยะสั้น	10,956	13,097	10,956	10,580
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	993	1,544	993	1,394
รวม	11,949	14,641	11,949	11,974

7. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	725,487	779,094	725,040	775,994
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	185,565	192,443	17,395	24,929
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	255	-	3,735	3,495
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	40,514	42,153	40,510	42,148
รวม	951,821	1,013,690	786,680	840,566
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(221,898)	(221,866)	(58,353)	(58,321)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	729,923	791,824	728,327	788,245

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
<u>ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน</u>				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,191	5,728	548	2,676
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	1,158	24,785	1,354	24,785
มากกว่า 3 - 6 เดือน	795	26,716	795	26,673
มากกว่า 6 - 12 เดือน	-	673	-	668
มากกว่า 12 เดือน	722,343	721,192	722,343	721,192
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	725,487	779,094	725,040	775,994

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
<u>ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน</u>				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,927	3,099	2,775	2,763
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	1,030	161	45	12
มากกว่า 3 - 6 เดือน	8	6,610	-	6,610
มากกว่า 6 - 12 เดือน	-	-	-	-
มากกว่า 12 เดือน	181,600	182,573	14,575	15,544
รวม	185,565	192,443	17,395	24,929
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(181,600)	(181,568)	(14,575)	(14,543)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	3,965	10,875	2,820	10,386
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	729,452	789,969	727,860	786,380
<u>ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน</u>				
ดอกเบียค้างรับ	116	-	3,596	3,495
อื่นๆ	139	-	139	-
รวม	255	-	3,735	3,495
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(3,480)	(3,480)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ (หมายเหตุ 6)	255	-	255	15
<u>ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน</u>				
ดอกเบียค้างรับ	12,529	14,168	12,525	14,163
อื่นๆ	27,985	27,985	27,985	27,985
รวม	40,514	42,153	40,510	42,148
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(40,298)	(40,298)	(40,298)	(40,298)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	216	1,855	212	1,850

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ ได้มีการบันทึกสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งเป็นเงินมัดจำค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่จ่ายให้แก่บริษัทในประเทศแห่งหนึ่งเป็นจำนวน 28 ล้านบาท

ยอดคงค้างของลูกหนี้การค้ากิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ได้รวมยอดคงค้างจากบริษัทที่มีรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	2,886	3,026	2,775	2,763
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	888	-	34	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	-	6,610	-	6,610
มากกว่า 6 - 12 เดือน	-	-	-	-
มากกว่า 12 เดือน	32	1,001	32	1,001
รวม	3,806	10,637	2,841	10,374
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(32)	-	(32)	-
รวมลูกหนี้การค้า - หน่วยงานของรัฐ - สุทธิ	3,774	10,637	2,809	10,374

8. สินค้าคงเหลือ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
สินค้าสำเร็จรูป	9,335	12,203	(6,172)	(4,014)	3,163	8,189

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
สินค้าสำเร็จรูป	9,207	12,058	(6,172)	(4,014)	3,035	8,044

ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯบันทึกการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นจำนวน 2 ล้านบาท (2559: ไม่มี) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายและบริการ

9. ลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้จากบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (“ทีทีแอนด์ที”) จำนวน 47 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯ เป็นจำนวน 19 ล้านบาท ซึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนดในแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะได้รับชำระคืนยอดคงเหลือดังกล่าวทั้งจำนวนเป็นเงินสดในวันทำการสุดท้ายของไตรมาสที่ 1 ปี 2558 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเด็ดขาดแล้ว เพื่อความระมัดระวังบริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับยอดคงเหลือของลูกหนี้จากทีทีแอนด์ทีเต็มจำนวนในปี 2559

10. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	(หน่วย: พันบาท)			
	ทุนเรียกชำระแล้ว		ราคาทุน	
	2560	2559	2560	2559
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด	55,000	55,000	83,899	83,899
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน			(83,899)	(83,899)
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ			-	-

11. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม				
	ที่ดิน อาคาร สิ่งปรับปรุง อาคาร และสินทรัพย์เช่า	เครื่องโทรศัพท์ สาธารณะและ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้อง	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน					
1 มกราคม 2559	19,258	26,151	67,166	6,648	119,223
ซื้อเพิ่ม	9	-	1,370	-	1,379
จำหน่าย	-	-	(1,078)	-	(1,078)
31 ธันวาคม 2559	19,267	26,151	67,458	6,648	119,524
ซื้อเพิ่ม	-	-	3,763	-	3,763
จำหน่าย	-	(1,442)	(557)	-	(1,999)
โอนออก	-	-	(8)	-	(8)
31 ธันวาคม 2560	19,267	24,709	70,656	6,648	121,280
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2559	17,197	18,832	55,444	5,968	97,441
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	60	7,305	5,988	247	13,600
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วน ที่จำหน่าย	-	-	(1,058)	-	(1,058)
31 ธันวาคม 2559	17,257	26,137	60,374	6,215	109,983
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	3	12	5,240	247	5,502
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่ จำหน่าย	-	(1,440)	(524)	-	(1,964)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วน ที่โอนออก	-	-	(7)	-	(7)
31 ธันวาคม 2560	17,260	24,709	65,083	6,462	113,514
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2559	2,010	14	7,084	433	9,541
31 ธันวาคม 2560	2,007	-	5,573	186	7,766
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี					
2559 (จำนวน 2 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและการบริหาร)					13,600
2560 (จำนวน 3 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและการบริหาร)					5,502

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	เครื่อง โทรศัพท	เครื่องตกแต่ง	สิ่งปรับปรุงอาคาร และสินทรัพย์เช่า	ติดตั้งและอุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	รวม
	สาธารณะและ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง					
ราคาทุน						
1 มกราคม 2559	26,151	12,129		29,121	6,152	73,553
จำหน่าย	-	-		(1,016)	-	(1,016)
31 ธันวาคม 2559	26,151	12,129		28,105	6,152	72,537
ซื้อเพิ่ม	-	-		117	-	117
จำหน่าย	(1,442)	-		(493)	-	(1,935)
โอนออก	-	-		(8)	-	(8)
31 ธันวาคม 2560	24,709	12,129		27,721	6,152	70,711
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
1 มกราคม 2559	18,832	12,129		26,174	5,472	62,607
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	7,305	-		1,502	247	9,054
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วน ที่จำหน่าย	-	-		(995)	-	(995)
31 ธันวาคม 2559	26,137	12,129		26,681	5,719	70,666
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	12	-		968	248	1,228
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วน ที่จำหน่าย	(1,440)	-		(460)	-	(1,900)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วน ที่โอนออก	-	-		(7)	-	(7)
31 ธันวาคม 2560	24,709	12,129		27,182	5,967	69,987
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2559	14	-		1,424	433	1,871
31 ธันวาคม 2560	-	-		538	185	724
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						
2559 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและการบริหาร)						9,054
2560 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและการบริหาร)						1,228

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 104 ล้านบาท (2559: 85 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน: 67 ล้านบาท (2559: 55 ล้านบาท)

12. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	694	421	3	3
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	33,419	71,637	32,522	65,469
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	27,027	30,796	129	81
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	46,009	48,451	44,096	47,552
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	107,149	151,305	76,750	113,105

13. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	10,483	11,190	10,483	9,719
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
(แสดงรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร):				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	510	610	510	497
ต้นทุนดอกเบี้ย	289	297	289	267
กลับรายการผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	-	(1,614)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	11,282	10,483	11,282	10,483

ในระหว่างปี 2559 บริษัทย่อยได้โอนย้ายพนักงานทั้งหมดไปให้กับบริษัทในกลุ่มจัสมิน บริษัทย่อยจึงได้โอนกลับรายการสำรองผลประโยชน์ระยะยาวที่เคยบันทึกให้กับบริษัทที่รับโอนพนักงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ ประมาณ 10 ปี (2559: ประมาณ 11 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559
	(ร้อยละต่อปี)	(ร้อยละต่อปี)
อัตราคิดลด	2.75%	2.75%
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	5%	5%

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559
อัตราคิดลด		
เพิ่มขึ้น 50 เบซิสปอยท์ (3.25%)	(414)	(430)
ลดลง 50 เบซิสปอยท์ (2.25%)	441	460
อัตราการขึ้นเงินเดือน		
เพิ่มขึ้น 100 เบซิสปอยท์ (6.00%)	1,233	1,138
ลดลง 100 เบซิสปอยท์ (4.00%)	(1,090)	(1,007)

14. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบัน บริษัทฯได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

15. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
เงินเดือนค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	27,457	33,271	27,457	26,683
สินค้าคงเหลือใช้ไป	11,720	5,754	4,248	1,834
ค่าจ้างผู้รับเหมาช่วง	6,775	8,625	4,243	4,760
ค่าเสื่อมราคา	5,503	13,600	1,229	9,054
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	3,497	5,079	3,400	3,300
การปรับลดสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	2,158	-	2,158	-
หนี้สงสัยจะสูญ	32	80,027	32	62,913
หนี้สูญ	-	1,725	-	-

16. รายได้จากกาให้บริการภายใต้ใบอนุญาต

ในปี 2560 บริษัทฯมีรายได้จากการให้บริการตามใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งที่ได้รับจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช”) เป็นจำนวน 0.16 ล้านบาท (2559: 0.04 ล้านบาท)

นอกจากนี้ บริษัทฯมีค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่ผู้รับอนุญาตรายอื่น ผู้รับสัมปทาน หรือผู้ให้บริการโทรคมนาคมต่างประเทศสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ที่สามารถนำมาหักลดหย่อนรายได้เป็นจำนวน 0.09 ล้านบาท (2559: 0.02 ล้านบาท) ตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บรายได้เพื่อนำไปใช้ในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วไประบบบริการเพื่อสังคม ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2560

17. ภาษีเงินได้

รายการกระทบยอดระหว่างกำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	16,419	(57,811)	(20,160)	(54,964)
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	3,284	(11,562)	(4,032)	(10,993)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาเป็นค่าใช้จ่าย				
ทางภาษี	231	45	4	5
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(78)	-	(4)	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน:				
ปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	432	-	432	-
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	6	16,351	6	12,583
ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	1,145	-	1,145
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	160	153	160	153
ขาดทุนทางภาษีปีปัจจุบัน	3,167	-	3,167	-
ผลขาดทุนทางภาษีของปีก่อนที่นำมาลด				
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(4,014)	(6,132)	-	(2,990)
อื่นๆ	-	-	267	97
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	3,188	-	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 843 ล้านบาท (2559: 845 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 573 ล้านบาท (2559: 554 ล้านบาท) ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทฯและบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและผลขาดทุนทางภาษีมาใช้ประโยชน์ได้

ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ของบริษัทฯมีจำนวนเงิน 110 ล้านบาท ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการใช้ประโยชน์ภายในปี 2562 - 2565 (2559: ของบริษัทฯและบริษัทย่อยจำนวน 114 ล้านบาท ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดภายในปี 2560 - 2563 และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 94 ล้านบาท ซึ่งจะทยอยสิ้นสุด 2562 - 2563)

18. กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

19. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯและบริษัทย่อยได้แยกนำเสนอส่วนงานธุรกิจออกแบบและวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม ส่วนงานธุรกิจจัดหา ออกแบบ และวางระบบคอมพิวเตอร์ และส่วนงานธุรกิจคลาวด์คอมพิวเตอร์ เนื่องจากรายได้ของส่วนงานดังกล่าวมีสาระสำคัญต่องบการเงิน

บริษัทฯและบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในส่วนงานภูมิศาสตร์หลักในประเทศไทย ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยสำหรับปีมีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ส่วนงาน		ส่วนงานธุรกิจ		ส่วนงานธุรกิจ		การตัดรายการ		งบการเงินรวม	
	ธุรกิจออกแบบและ		จัดหา ออกแบบและ		ส่วนงานธุรกิจ		บัญชีระหว่างกัน			
	วางระบบสื่อสาร	และโทรคมนาคม	วางระบบ	คอมพิวเตอร์	คลาวด์คอมพิวเตอร์	ตั้ง	2560	2559	2560	2559
รายได้จากการขายและการบริการ										
รายได้จากภายนอก	12	66	47	45	19	14	-	-	78	125
รายได้ระหว่างส่วนงาน	10	1	-	-	-	-	(10)	(1)	-	-
รายได้ทั้งสิ้น	<u>22</u>	<u>67</u>	<u>47</u>	<u>45</u>	<u>19</u>	<u>14</u>	<u>(10)</u>	<u>(1)</u>	<u>78</u>	<u>125</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน										
ตามส่วนงาน	(2)	46	31	25	11	7			40	78
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน:										
ดอกเบี้ยรับ									8	5
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน									2	1
รายได้อื่น									11	11
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ									-	(1)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร									(45)	(61)
หนี้สูญ									-	(2)
หนี้สงสัยจะสูญ									-	(80)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน									-	(9)
ภาษีเงินได้									(3)	-
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี									<u>13</u>	<u>(58)</u>

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายได้จากลูกค้ารายใหญ่จำนวนสามรายเป็นจำนวนประมาณ 52 ล้านบาท (2559: 107 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯจำนวนสองรายประมาณ 18 ล้านบาท (2559: 63 ล้านบาท)

20. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯและบริษัทย่อย ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯได้จ่ายเงินสมทบกองทุนเป็นจำนวนเงิน 1 ล้านบาท (2559: บริษัทฯและบริษัทย่อยจำนวน 1.8 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 1.5 ล้านบาท)

21. เงินปันผล

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 10/2559 ได้มีมติอนุมัติให้บริษัทฯจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2559 ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯในอัตรา 0.1 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงินประมาณ 70.6 ล้านบาท

22. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

22.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าพื้นที่ในอาคาร และสัญญาบริการที่เกี่ยวข้อง อายุของสัญญามีระยะเวลา 3 ปี และสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่บอกเลิกไม่ได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2559	2560	2559
จ่ายชำระภายใน				
ภายใน 1 ปี	3	3	3	3
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	2	5	2	4

22.2 การค้าประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนังสือค้าประกันซึ่งออกโดยธนาคารในนามบริษัทฯและบริษัทย่อยเหลืออยู่เป็นจำนวน 79 ล้านบาท (2559: 243 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ 53 ล้านบาท (2559: 218 ล้านบาท) ซึ่งเป็นหนังสือค้าประกันการประมูลงานและการปฏิบัติตามสัญญา

22.3 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา

ในเดือนกันยายนและธันวาคม 2556 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (“แท็บเล็ต”) โชนที่ 4 (ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานเป็นจำนวน 357,024 เครื่อง และ 12,246 เครื่อง ตามลำดับ มีมูลค่าตามสัญญาเป็นจำนวนเงินรวม 749 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าวบริษัทฯ ต้องส่งมอบแท็บเล็ตทั้งหมดให้แก่หน่วยงานราชการคู่สัญญาภายในเดือนธันวาคม 2556 และภายในเดือนมีนาคม 2557 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากได้เกิดเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตแท็บเล็ตในประเทศจีนในเดือนกันยายน 2556 ทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาทั้งสองได้ตามกำหนดเวลาในสัญญา บริษัทฯ ได้ทำจดหมายแจ้งหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองดังกล่าวข้างต้นถึงสาเหตุดังกล่าวเพื่อขอขยายระยะเวลาการส่งมอบตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาแล้ว และตามเงื่อนไขของสัญญาซื้อขายกับคู่สัญญา หากบริษัทฯ ไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตได้ตามกำหนดเวลา บริษัทฯ จะต้องชำระค่าปรับให้แก่คู่สัญญาเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบ ต่อมาในระหว่างปี 2557 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้มีหนังสือขอบอกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังบริษัทฯ เนื่องจากคู่สัญญาพิจารณาว่าบริษัทฯ ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ โดยให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบนับแต่วันครบกำหนดตามสัญญาจนถึงวันบอกเลิกสัญญาเป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนี้คู่สัญญาทั้งสองดังกล่าวได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาการซื้อขายแท็บเล็ตแก่บริษัทฯ ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันเป็นจำนวนเงินรวม 40 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้มีหนังสือโต้แย้งการบอกเลิกสัญญาและหนังสือโต้แย้งการคิดค่าปรับตามสัญญาไปยังคู่สัญญาทั้งสองแล้ว โดยกล่าวถึงเหตุผลวิสัยจากเหตุเพลิงไหม้ดังกล่าวข้างต้นที่บริษัทฯ ไม่อาจควบคุมได้ และบริษัทฯ ได้แจ้งสาเหตุดังกล่าวให้คู่สัญญาทั้งสองทราบแล้ว บริษัทฯ จึงพิจารณาว่าบริษัทฯ ไม่ต้องจ่ายชำระค่าปรับและค่าเสียหายใดๆ แก่คู่สัญญาทั้งสอง นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้มีหนังสือถึงธนาคารผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้ระงับการชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันจำนวนรวม 40 ล้านบาทแก่คู่สัญญาทั้งสอง อย่างไรก็ตาม ในเดือนพฤศจิกายน 2557 และเดือนมีนาคม 2558 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาท และ 190 ล้านบาท ตามลำดับ และในระหว่างปี 2557 บริษัทฯ ได้มีหนังสือถึงบริษัทคู่สัญญาผู้ขายแท็บเล็ตเพื่อแจ้งว่าบริษัทดังกล่าวผิดสัญญาในการส่งมอบแท็บเล็ตแก่บริษัทฯ และบริษัทฯ ได้ยกเลิกสัญญากับบริษัทดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้บริษัทฯ ได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาขายแท็บเล็ตแก่บริษัทดังกล่าวชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันให้บริษัทฯ และบริษัทฯ ได้รับชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันดังกล่าวแล้วเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ มีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยความเสียหายต่างๆ ที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญา บริษัทฯ ได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จนถึงปัจจุบันบริษัทฯ จึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีเช่นกัน นอกจากนี้ หากบริษัทฯ ต้องชำระค่าปรับและค่าเสียหายแก่หน่วยงานราชการทั้งสอง บริษัทฯ สามารถเรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมดคืนจากบริษัทผู้ขายแท็บเล็ตดังกล่าวได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาซื้อขายแท็บเล็ต อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้บริษัทฯ ชำระ

ค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 5 ล้านบาท โดยพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 3 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษา ซึ่งเมื่อบริษัทฯ ได้รับคำพิพากษาอย่างเป็นทางการจากศาลปกครองกลางแล้ว ฝ่ายกฎหมายของบริษัทฯ จะพิจารณาในรายละเอียดของคำพิพากษาดังกล่าว เพื่อดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อไป ดังนั้น ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดและยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ นอกจากนี้ ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ มีความเห็นว่าคดีดังกล่าวมีความแตกต่างกันในข้อเท็จจริงแห่งคดีกับหน่วยงานราชการอีกแห่งหนึ่งที่กล่าวข้างต้น ซึ่งเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 190 ล้านบาท ดังนั้นจึงไม่อาจยืนยันได้ว่าศาลปกครองกลางจะมีคำพิพากษาเป็นประการเดียวกันกับคดีดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ยังคงเชื่อว่า จะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึกสำรองเพิ่มเติมสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

22.4 ข้อพิพาทกับทีทีแอนด์ที

บริษัทย่อยมียอดหนี้ค้างชำระจากทีทีแอนด์ทีตามสัญญาจัดหาระบบบริการลูกค้าและระบบพิมพ์ใบแจ้งหนี้จำนวนประมาณ 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 171 ล้านบาท) ยอดหนี้ดังกล่าวนี้เป็นหนี้ที่มีข้อโต้แย้งกับทีทีแอนด์ที โดยในปี 2554 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นข้อเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กล่าวหาว่าบริษัทย่อยปฏิบัติผิดสัญญาดังกล่าว และเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 1,780 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยพิจารณาว่าบริษัทย่อยไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจึงไม่ต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้กับทีทีแอนด์ที และในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 บริษัทย่อยได้ยื่นคำคัดค้านข้อเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อให้สถาบันอนุญาโตตุลาการยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีดังกล่าว และเสนอข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ทีทีแอนด์ทีชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 528 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันที่เสนอคำคัดค้านข้อเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นในเดือนมิถุนายน 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีและให้ทีทีแอนด์ทีชำระค่าวงงานที่ค้างชำระทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยแก่บริษัทย่อยคิดเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 204 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ทีทีแอนด์ทียื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว และเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเด็ดขาด ซึ่งโดยผลของคำสั่งดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้หรือจะตั้งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้น สำหรับคดีแพ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของทีทีแอนด์ที ศาลอาจพิจารณาเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเพื่อสอบถามว่าจะดำเนินการอย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาทำคำสั่งของศาลต่อไปในแต่ละคดี

ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำร้องของ ทีทีแอนด์ทีที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ให้ทีทีแอนด์ทีชำระหนี้แก่บริษัทย่อยจำนวน 204 ล้านบาทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งศาลแพ่งได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถอนคำร้องขอให้เพิกถอน คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวได้ และได้ให้จำหน่ายคดีนี้ออกจากสารบบความ ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ ทรัพย์เด็ดขาดของศาลล้มละลายกลางเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ดังกล่าว บริษัทย่อยได้ทำการยื่นขอรับชำระ หนี้รวมทั้งดอกเบี้ยทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว การได้รับชำระหนี้คืนจึงจะเป็นไปตาม กระบวนการของกฎหมายล้มละลาย อย่างไรก็ตาม ทีทีแอนด์ทียังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทาง กฎหมายล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

22.5 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทอื่นๆ

1. ในปี 2558 และปี 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยได้ถูกพนักงานที่บริษัทฯและบริษัทย่อยเลิกจ้าง ฟ้องร้องให้ชดเชยค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 20 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯเป็น จำนวน 18 ล้านบาท ในคดีเกี่ยวกับการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม ในปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณา ของศาล อย่างไรก็ตาม ที่ปรึกษากฎหมายและฝ่ายบริหารของบริษัทฯคาดว่าบริษัทฯจะ ไม่ได้รับ ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องดังกล่าวเนื่องจากบริษัทฯได้จ่ายค่าชดเชยในการเลิกจ้างครบถ้วนตาม กฎหมายแล้ว เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 ศาลแรงงานพิพากษาให้บริษัทย่อยจ่ายค่าชดเชยตาม กฎหมายและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 1 ล้านบาท ซึ่งบริษัทย่อยได้บันทึกสำรอง ค่าชดเชยจากคดีดังกล่าวตามคำตัดสินของศาลแรงงานแล้วในปัจจุบัน
2. ในปี 2557 บริษัทฯมีข้อพิพาทกับการไฟฟ้านครหลวง (“กฟน.”) จากการที่บริษัทฯไม่ได้เข้าร่วม ประกวดราคาเพื่อการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ของกฟน. โดย กฟน.ได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออก หนังสือค้ำประกันการประมูลงานให้แก่บริษัทฯชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันเป็นจำนวนเงิน ประมาณ 8 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ที่ปรึกษากฎหมายและฝ่ายบริหารของบริษัทฯเห็นว่า กฟน. ได้ ดำเนินการประกวดราคาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมกับบริษัทฯ บริษัทฯจึงไม่ได้เป็น ฝ่ายผิดในการไม่เข้าร่วมการประกวดราคา ดังนั้น บริษัทฯจึงไม่ต้องชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน ให้แก่ กฟน. บริษัทฯได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของ กฟน. ที่ให้ บริษัทฯชำระเงินตามหนังสือค้ำประกันดังกล่าว และเรียกร้องให้ กฟน. คืนต้นฉบับหนังสือ ค้ำประกันและชำระค่าธรรมเนียมหนังสือค้ำประกันแทนบริษัทฯ ต่อมาในปี 2558 กฟน. ได้ฟ้องร้อง ต่อศาลปกครองกลางให้บริษัทฯชำระเงินหลักประกันเป็นจำนวน 8 ล้านบาท ตามหนังสือค้ำประกัน การประมูลงานดังกล่าว ปัจจุบันคดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

3. ในปี 2557 บริษัทย่อยได้ถูกฟ้องร้องในคดีเกี่ยวกับการผิดสัญญาจ้าง ซึ่งมีทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 1 ล้านบาท ในเดือนกันยายน 2559 ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้บริษัทย่อยชดใช้ค่าเสียหายและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 0.5 ล้านบาท ต่อมาบริษัทย่อยได้ยื่นฎีกาและคำร้องขออนุญาตฎีกา ในปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ทั้งนี้บริษัทย่อยได้บันทึกสำรองค่าเสียหายจากคดีดังกล่าวตามคำตัดสินของศาลอุทธรณ์แล้ว
4. ในปี 2559 บริษัทย่อยได้ถูกฟ้องร้องในคดีเกี่ยวกับการผิดสัญญาซื้อขาย ซึ่งมีทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 7 ล้านบาท ซึ่งในเดือนมีนาคม 2560 ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้บริษัทย่อยชดใช้ค่าเสียหาย ค่าปรับ และดอกเบี้ยเป็นจำนวนรวมประมาณ 4 ล้านบาท บริษัทย่อยได้ยื่นอุทธรณ์ และคำร้องขอทุเลาในปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ อย่างไรก็ตามที่ปรึกษากฎหมายและฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยพิจารณาว่าบริษัทย่อยไม่ได้ปฏิบัติตามสัญญาจึงจะไม่ได้รับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องดังกล่าว

23. เครื่องมือทางการเงิน

23.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน เงินลงทุนชั่วคราว ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืม บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้น บริษัทฯและบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้บริษัทฯและบริษัทย่อยขายสินค้าหรือให้บริการกับลูกค้าที่มีความสามารถในการชำระหนี้ดีเป็นส่วนใหญ่ จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯและบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าสุทธิตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน และเงินให้กู้ยืม สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงอยู่ในระดับต่ำ

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องจากการซื้อหรือขายสินค้าและบริการเป็นเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ซึ่งไม่ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม				อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	0.1	0.1	0.9	0.9	32.6809	35.8307

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ				อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2560	2559	2560	2559	2560	2559
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	0.1	0.1	0.1	0.1	32.6809	35.8307

23.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เงินให้กู้ยืมระยะยาวมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

24. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทฯ และบริษัทย่อย คือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทุนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และเสริมสร้างมูลค่าการถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.30 : 1 (2559: 0.37 : 1) และเฉพาะของบริษัทฯ เท่ากับ 0.09 : 1 (2559: 0.13 : 1)

25. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561